

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr.: 2017-109
Den 28. september 2017

SAMLENOTAT

1. Modernisering af EU-Chile associeringsaftalen	2
2. Indledning af forhandlinger om frihandelsaftale med Australien	7
3. Indledning af forhandlinger om frihandelsaftale med New Zealand	11

1. Modernisering af EU-Chile associeringsaftalen

JOIN (2017) 19 final

Revideret notat. Ændringerne er markeret med streg i margin.

1. Resumé

Rådet ventes inden for de næste måneder at skulle tage stilling til forslag om rådebslutning med tilhørende forhandlingsdirektiver om, at EU kan indlede forhandlinger med Chile om en modernisering af den eksisterende associeringsaftale fra 2003. Formålet med en modernisering er at indgå en omfattende aftale med henblik på at styrke det bilaterale politiske og økonomisk-kommercielle samarbejde. Forhandlingsdirektiverne redegør for, hvilke områder Europa-Kommissionen skal forsøge at få inkluderet i forhandlingerne med Chile.

En forundersøgelse har bekræftet det fælles mål om en ambitiøs forbedring af rammen for samarbejdet. Ifølge udkastet til forhandlingsdirektiver bør den moderniserede aftale være styrende for forbindelserne mellem EU og Chile og som sådan omfatte politisk samarbejde, sektorsamarbejde og handels- og investerings spørgsmål.

2. Baggrund

EU og Chile afsluttede i 2002 forhandlinger om en associeringsaftale om tættere politisk og økonomisk samarbejde, herunder en frihandelsaftale, som trådte i kraft i februar 2003. Aftalen har bidraget til at styrke forbindelserne mellem EU og Chile og har banet vejen for at fastlægge nye samarbejdsområder og etablere nye politiske dagsordener. På handelsområdet har aftalen bidraget til stærk vækst i bilateral handel og investeringer.

Der er siden sket en vigtig politisk og økonomisk udvikling på globalt plan, og parterne har indgået ambitiøse og omfattende aftaler med tredjelande, som rækker videre end bestemmelserne i associeringsaftalen mellem EU og Chile.

I forbindelse med topmødet mellem EU og CELAC i 2013 besluttede EU og Chile derfor at undersøge mulighederne for at modernisere associeringsaftalen. Der er foretaget en forundersøgelse, som bekræftede det fælles mål om en ambitiøs forbedring af rammen for samarbejdet. Forundersøgelsen konkluderede, at en moderniseret aftale bør være styrende for forbindelserne mellem EU og Chile og som sådan omfatte politisk samarbejde, samarbejde om sikkerhed, sektorsamarbejde samt handels- og investerings spørgsmål. Den vigtigste politiske målsætning er at uddybe forbindelserne mellem EU og Chile ved at udarbejde en ny samlet aftale til erstatning for den gældende med henblik på at udvide det nuværende anvendelsesområde og afspejle de nye bilaterale og globale politiske og økonomiske udfordringer.

På handelsområdet afspejlede forundersøgelsen, hvilket omfang og ambitionsniveau parterne stiler efter at nå frem til i forbindelse med en omfattende modernisering af handelsdelen af aftalen. Den bekræftede det fælles mål om en ambitiøs forbedring af rammen for de bilaterale handels- og investeringsforbindelser, der bygger på den gældende aftale og rækker videre end WTO-forpligtelserne. Det fremgår desuden af forundersøgelsen, at moderniseringsprocessen bør bygge på erfaringerne fra gennemførelsen af den nuværende aftale. Der er desuden foretaget en konsekvensanalyse af aftalens handelsdel. Derudover vil der sideløbende med forhandlingerne blive gennemført en uafhængig bæredygtighedsvurdering af den mulige økonomiske, sociale, menne-

skerettigheds- og miljømæssige virkning af aftalens handelsdel. Konklusionerne herfra vil indgå i forhandlingsprocessen.

3. Formål og indhold

Kommissionen har d. 29. maj 2017 fremsat forslag til rådsafgørelse og direktiver om indledning af forhandlinger om en moderniseret associeringsaftale med Chile. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 218. Rådet ventes i løbet af de næste par måneder at tage stilling til forslagene.

Forslaget til forhandlingsdirektiver understreger, at den moderniserede aftale bør afspejle den fælles kulturelle arv og de stærke historiske, politiske og økonomiske bånd, som forener de to parter, samt være i overensstemmelse med følgende grundlæggende principper og nøglemål:

- Indholdet i associeringsaftalen skal tilpasses, så det bedre afspejler den seneste globale udvikling.
- Aftalen skal afspejle fælles værdier om demokrati, overholdelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincippet.
- Aftalen skal afspejle forpligtelsen til at skabe en stærkere associering med det formål at bringe parternes borgere velstand og trivsel.
- Aftalen skal styrke koordination i bilaterale og internationale spørgsmål af fælles interesse, herunder om deres regionale aspekter.
- Aftalen skal styrke samarbejdet om at løse fælles bilaterale, regionale og globale problemer.
- Aftalen skal afspejle betydningen af et stærkt og effektivt multilateralt system, der bygger på folkeretten, og som tager sigte på at bevare fred, forebygge konflikter og styrke den internationale sikkerhed samt tackle fælles udfordringer.
- Aftalen skal afspejle en anerkendelse af, at bæredygtig udvikling er et af parternes overordnede mål, og at de vil bestræbe sig på at overholde, fremme og gennemføre internationale miljøaftaler samt konventioner og -standarder om arbejdstagerrettigheder effektivt i overensstemmelse med gældende EU-ret.

Formålet med den moderniserede associeringsaftales handels- og investeringsdel er at hæve ambitionsniveauet på alle områder i forhold til den eksisterende aftale. Dette inkluderer yderligere gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser og fastsættelse af regler vedrørende en lang række handels- og investeringsrelaterede spørgsmål. Udkastet til forhandlingsdirektiver lægger bl.a. op til, at EU i forhandlingerne med Chile skal søge at inkludere nedenstående elementer:

- Gradvis og gensidig yderligere liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser, investeringer samt mulighed for at deltage i offentlige udbud.
- Et højt niveau for investeringsbeskyttelse, herunder i form af den nye model for håndtering af tvistbilæggelse mellem virksomheder og stater, Investment Court System (ICS).
- Et højt niveau for beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder geografiske betegnelser.
- Et højt niveau for forbrugerbeskyttelse.
- Fjernelse, reduktion eller forebyggelse af ikke-toldmæssige hindringer.

- Retten til at regulere den økonomiske aktivitet i offentlighedens interesse, at nå legitime mål for den offentlige orden, f.eks. beskyttelse og fremme af folkesundheden, sociale ydelser, offentlig uddannelse, sikkerhed, miljø, offentlig sædelighed, social sikring eller forbrugerbeskyttelse, privatlivets fred og databeskyttelse samt fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed.
- Foranstaltninger til sikring af, at den internationale samhandel bidrager til det overordnede mål om bæredygtig udvikling, og parternes tilsagn om at gennemføre denne aftale i overensstemmelse hermed.
- Parternes fælles mål om at tage hensyn til særlige udfordringer, som små og mellemstore virksomheder står over for, i deres bidrag til udvikling af handel og investeringer.
- Parternes tilsagn om at kommunikere med alle relevante interessenter fra civilsamfundet, herunder den private sektor, fagforeninger og andre ikke-statslige organisationer.
- Parternes tilsagn om at indgå en aftale, som er i fuld overensstemmelse med de rettigheder og forpligtelser, der følger af deres WTO-medlemskab, og som støtter det multilaterale handelssystem.
- Bekæmpelse af korruption.
- Bilæggelse af tvister og mægling mellem aftalens to parter i tilfælde af uenighed om aftalens gennemførelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres ift. forhandlingsdirektiverne. Parlamentets Udvalg om International Handel (INTA) har vedtaget en udtalelse, der bakker op om forhandlingerne og redegør for Parlamentets syn på bl.a. markedsadgang, adgang til offentlige indkøb, SMV'er, energi, investeringsbeskyttelse, bæredygtig udvikling mv. Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF artikel 207, jf. artikel 218, godkende en eventuel aftale. Europa-Parlamentet vil i øvrigt blive informeret fuldt ud på alle trin af forhandlingerne.

5. Nærhedsprincippet

Da der er tale om modernisering af en blandet aftale, som indeholder elementer, der vedrører kompetenceområder, der er delt mellem medlemsstaterne og EU, er det regeringens forventning, at den moderniserede aftale også indgås som en blandet aftale.

Der er tale om en international aftale, der har som mål at regulere EU's samlede politiske og økonomiske relationer med Chile. Idet dette mål ikke kan opfyldes af medlemsstaterne alene, er det regeringens vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

En modernisering af EU-Chile associeringsaftalen forventes ikke at få konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Indgåelse af en moderniseret aftale med Chile forventes at få positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af bl.a. øget eksport, øget vækst og et større beskæftningsgrundlag.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser forventes disse hovedsageligt at ske indirekte via EU-budgettet i form af lavere toldindtægter. Dog berøres danske offentlige indtægter også, idet 20 % af toldprovenuet går til de enkelte medlemslande. Lavere egne indtægter til EU-budgettet vil alt andet lige medføre et højere dansk bidrag. De statsfinansielle virkninger af lavere toldindtægter ventes dog på sigt at blive modvirket af øget vækst og beskatningsgrundlag.

I forhold til investeringsbeskyttelse vil det kunne have statsfinansielle konsekvenser for Danmark i form af betaling af erstatning, såfremt den færdigforhandlede aftale måtte indeholde en investor-stat tvistbilæggelsesmekanisme, og en investor efterfølgende skulle anlægge sag mod EU eller Danmark og få medhold i en sådan sag. Det er imidlertid vurderingen, at risikoen for, at Danmark måtte tabe en sådan sag, er minimal.

En moderniseret aftale med Chile forventes ikke at have negative konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. Aftalens bestemmelser på området for bæredygtig udvikling kan have positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Handelspolitisk Specialudvalg i udvidet kreds (inkl. erhvervs- og civilsamfundsorganisationer) er blevet hørt. Der er indkommet høringssvar fra Landbrug & Fødevarer, Dansk Industri og Forbrugerrådet Tænk. EU-Kommissionen har desuden gennemført en offentlig online-høring, som er offentliggjort på webstedet for Generaldirektoratet for Handel (DG Trade).

Fra erhvervsorganisationernes side bakkes der op om forhandlingerne, og det fremhæves, at der er væsentlige kommercielle interesser forbundet med modernisering af associeringsaftalen med Chile. Der udtrykkes ønske om, at aftalen kommer på niveau med de andre ambitiøse aftaler, som EU forhandler. Moderniseringen bør derfor føre til en markedsadgang af samme omfang og på samme vilkår, som kendes fra andre, nyere aftaler. Især fremhæves det, at den moderniserede aftale bør sikre, at EU opnår mindst samme markedsadgang, som Chile har givet andre lande, herunder USA. Fra Forbrugerrådet Tænks side fremhæves behov for at tage højde for den betydelige skepsis og modstand, der har været i EU overfor diverse forslag om voldgifts- og domstolssystemer til behandling af investorkonflikter, samt behov for åbenhed og gennemsigtighed i forhandlingerne.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU's medlemslande stiller sig generelt positive over for at indlede forhandlinger om en modernisering af associeringsaftalen med Chile. Der ses dog forskellige vægtninger for så vidt angår offensive og defensive handelsinteresser, og der kan ventes drøftelser af, i hvilken grad investeringsområdet skal medtages i en aftale.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at EU indleder forhandlinger om en modernisering af den eksisterende associeringsaftale med Chile med henblik på at styrke rammevilkårene for politisk dialog, samhandel og investeringer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Folketingets Europaudvalg har modtaget grund- og nærhedsnotat om modernisering af associeringsaftalen med Chile den 26. juni 2017.

2. Indledning af forhandlinger om frihandelsaftale med Australien

KOM (2017) 0472

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes i løbet af andet halvår 2017 at skulle tage stilling til forslag til rådsbeslutning med tilhørende forhandlingsdirektiver om, at EU kan indlede forhandlinger med Australien om en frihandelsaftale. Formålet med at indgå en frihandelsaftale er at skabe bedre betingelser for at øge handelen og investeringerne mellem EU og Australien.

2. Baggrund

I en fælles erklæring af 22. april 2015 fra EU's udenrigsrepræsentant, næstformanden for Europa-Kommissionen og den australske udenrigsminister fremhævedes behovet for styrke de bilaterale handels- og investeringsforbindelser mellem EU og Australien yderligere. Dette blev fulgt op af en fælles erklæring af 15. november 2015 fra EU's ledere og Australien, hvori det blev besluttet at arbejde hen imod iværksættelsen af forhandlinger om en frihandelsaftale.

Europa-Kommissionen har den 13. september 2017 fremlagt udkast til forhandlingsdirektiver, der bemyndiger Kommissionen til at indlede forhandlinger med Australien.

3. Formål og indhold

Rådet ventes i løbet af andet halvår 2017 at skulle tage stilling til forslag til rådsbeslutning med tilhørende forhandlingsdirektiver om, at EU kan indlede forhandlinger med Australien om en frihandelsaftale. Formålet med at indgå en frihandelsaftale er at skabe bedre betingelser for at øge handelen og investeringerne mellem EU og Australien.

Dette inkluderer yderligere gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser og fastsættelse af regler vedførende en lang række handels- og investeringsrelaterede spørgsmål. Udkastet til forhandlingsdirektiver lægger bl.a. op til, at EU i forhandlingerne med Australien skal søge at inkludere nedenstående elementer:

- liberalisering af handel med varer, tjenesteydelser og udenlandske direkte investeringer
- fjernelse af begrænsninger for løbende betalinger og kapitalbevægelser, der vedrører transaktioner, der liberaliseres
- et højt niveau for beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder geografiske betegnelser
- liberalisering af gensidig adgang til offentlige udbud
- bestemmelser vedrørende konkurrence, herunder konkurrenceregler
- et specifikt SMV-kapitel
- bæredygtig udvikling og handelsmæssige aspekter af arbejds- og miljøstandarder
- bestemmelser om aspekter af energi og råmaterialer
- bestemmelser om gennemsigtighed i lovgivning
- fremme af informationsudveksling, øget anvendelse af god reguleringspraksis og øget regulerings samarbejde

- en effektiv og bindende tvistbilæggelsesordning mellem de to aftaleparter i tilfælde af uenighed om aftalens gennemførelse

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, hvad angår udkastet til forhandlingsdirektiver, men vil blive informeret fuldt ud på alle trin af forhandlingerne. Parlamentet ventes i øvrigt at vedtage en udtalelse.

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF artikel 207, jf. artikel 218, godkende en eventuel aftale.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet handelspolitikken er EU-enekompetence. Udkastet fremsættes under henvisning til TEUF artikel 207, idet de omfattede elementer alene henhører under EU-enekompetence.

Hvis forhandlingsdirektiverne efter Rådets behandling måtte indeholde elementer, der vedrører kompetenceområder, der er delt mellem medlemsstaterne og EU, kan aftalen indgås som en blandet aftale. Hvis aftalen måtte indeholde elementer, der er ren medlemsstatskompetence, skal aftalen indgås som en blandet aftale.

Eftersom der er tale om en international aftale mellem EU og Australien, der skal regulere EU's samlede handelsrelationer med Australien, er det regeringens vurdering, at medlemsstaterne ikke alene kan opfylde formålet, og at nærhedsprincippet derfor også i disse tilfælde ville være overholdt.

6. Gældende dansk ret

En færdigforhandlet frihandelsaftale mellem EU og Australien forventes ikke at få konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Indgåelse af en frihandelsaftale med Australien forventes at få positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af bl.a. øget eksport, øget vækst og et større beskatningsgrundlag.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser, forventes disse hovedsageligt at ske indirekte via EU-budgettet i form af lavere toldindtægter. Dog berøres danske offentlige indtægter også, idet 20 procent af toldprovenuet går til de enkelte medlemslande. Lavere egne indtægter til EU-budgettet vil alt andet lige medføre et højere dansk bidrag. De statsfinansielle virkninger af lavere toldindtægter ventes dog på sigt at blive modvirket af øget vækst og beskatningsgrundlag.

En frihandelsaftale med Australien forventes ikke at have negative konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. Aftalens bestemmelser på området for bæredygtig udvikling kan have positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen blev sendt i høring i Handelspolitisk Specialudvalg, inklusive erhvervs- og civilsamfundsorganisationer, d. 19. september 2017. Der er indkommet høringssvar fra Danske Rederier, Det Økologiske Råd, LO, Forbrugerrådet Tænk og Dansk Industri.

I høringssvaret fra Dansk Industri udtrykkes ønske om, at der indgås en ambitiøs aftale, hvor ambitionen er at skabe fuld og lige markedsadgang for europæiske virksomheder på det australske marked og omvendt give virksomheder fra Australien det samme på det europæiske marked. Man ser gerne, at EU replicerer indholdet i CETA-handelsaftalen med Canada i forbindelse med en kommende aftale. Danske Rederier er generelt positive over for forhandlingsdirektiverne og tilfredse med, at afsnittet vedrørende handel med tjenesteydelser fremhæver vigtigheden af inkludering af forhandlinger om international søtransport. Forbrugerrådet Tænk noterer sig i deres høringssvar, at et af formålene ved en aftale er at øge fordelene for forbrugerne og påpeger i den forbindelse, at det længe har været et ønske fra forbrugersiden, at der blev fokuseret på, hvilke fordele de konkrete handelsaftaler giver forbrugerne.

I flere høringssvar udtrykkes tilfredshed med, at frihandelsaftalen vil indeholde bestemmelser om arbejds- og miljørelaterede aspekter af handel og bæredygtig udvikling. LO bemærker i den sammenhæng, at det er vigtigt, at man i de indledende faser får fastlagt, hvilke udfordringer der er for arbejdstagerrettighederne, samt at civilsamfundet, herunder arbejdsmarkedets parter i EU og Australien, bliver hørt i processen. Det Økologiske Råd påpeger i deres høringssvar, at for at kapitlerne om handel og bæredygtig udvikling skal have en reel værdi, bør de være bindende og have samme status som andre kapitler i aftalen. Det Økologiske Råd fremhæver endvidere for så vidt angår bestemmelser om energi og råmaterialer, at det er bekymrende, at det ønskes at begrænse konkurrenceforvridende adfærd, da dette står i modsætning til samme kapitels intention om at understøtte og fremme handel og investeringer i vedvarende energi. For at undgå tvetydighed bør det derfor gøres mere eksplicit, at konkurrenceforvridning til fordel for klimavenlige teknologier, herunder vedvarende energi, ikke kan undgås.

Kommissionen har desuden gennemført en offentlig online-høring, som er offentliggjort på webstedet for Generaldirektoratet for Handel (DG Trade).

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forventningen er, at EU's medlemslande generelt vil stille sig positive over for at indlede forhandlinger om en frihandelsaftale mellem EU og Australien, idet der dog kan ventes drøftelser af, i hvilken grad investeringsområdet skal medtages i en aftale. Der forventes som udgangspunkt forskellige vægtninger blandt medlemslandene for så vidt angår offensive og defensive handelsinteresser.

Eftersom Europa-Kommissionen har valgt at fremlægge udkast til forhandlingsdirektiver, der alene indeholder områder under EU-enekompetence kan der opstå drøftelse af konsekvenserne heraf, herunder godkendelsesprocedurer samt sikring af nationale parlamenters involvering.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at EU indleder forhandlinger om en frihandelsaftale med Australien med henblik på at styrke rammevilkårene for samhandel og investeringer til gavn for danske virksomheder og dansk vækst.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

3. Indledning af forhandlinger om frihandelsaftale med New Zealand

KOM (2017) 0469

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes i løbet af andet halvår 2017 at skulle tage stilling til forslag til rådebslutning med tilhørende forhandlingsdirektiver om, at EU kan indlede forhandlinger med New Zealand om en frihandelsaftale. Formålet med at indgå en frihandelsaftale er at skabe bedre betingelser for at øge handelen og investeringerne mellem EU og New Zealand.

2. Baggrund

I en fælles erklæring af 29. oktober 2015 fra EU's ledere og New Zealand blev det besluttet at arbejde hen imod iværksættelsen af forhandlinger om en frihandelsaftale med henblik på at styrke det bilaterale handelsforhold mellem EU og New Zealand.

Europa-Kommissionen har efterfølgende den 13. september 2017 fremlagt udkast til forhandlingsdirektiver, der bemyndiger til at indlede forhandlinger med New Zealand.

3. Formål og indhold

Rådet ventes i løbet af andet halvår 2017 at skulle tage stilling til forslag til rådebslutning med tilhørende forhandlingsdirektiver om, at EU kan indlede forhandlinger med New Zealand om en frihandelsaftale. Formålet med at indgå en frihandelsaftale er at skabe bedre betingelser for at øge handelen og investeringerne mellem EU og New Zealand.

Dette inkluderer yderligere gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser og fastsættelse af regler vedførende en lang række handels- og investeringsrelaterede spørgsmål. Udkastet til forhandlingsdirektiver lægger bl.a. op til, at EU i forhandlingerne med New Zealand skal søge at inkludere nedenstående elementer:

- liberalisering af handel med varer, tjenesteydelser og udenlandske direkte investeringer
- fjernelse af begrænsninger for løbende betalinger og kapitalbevægelser, der vedrører transaktioner, der liberaliseres
- et højt niveau for beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder geografiske betegnelser
- liberalisering af gensidig adgang til offentlige udbud
- bestemmelser vedrørende konkurrence, herunder konkurrenceregler
- et specifikt SMV-kapitel
- bæredygtig udvikling og handelsmæssige aspekter af arbejds- og miljøstandarder
- bestemmelser om aspekter af energi og råmaterialer
- bestemmelser om gennemsigtighed i lovgivning
- fremme af informationsudveksling, øget anvendelse af god reguleringspraksis og øget reguleringssamarbejde
- en effektiv og bindende tvistbilæggelsesordning mellem de to aftaleparter i tilfælde af uenighed om aftalens gennemførelse

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, hvad angår udkastet til forhandlingsdirektiver, men vil blive informeret fuldt ud på alle trin af forhandlingerne. Parlamentet ventes i øvrigt at vedtage en udtalelse.

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF artikel 207, jf. artikel 218, godkende en eventuel aftale.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet handelspolitikken er EU-enekompetence. Udkastet fremsættes under henvisning til TEUF artikel 207, idet de omfattede elementer alene henhører under EU-enekompetence.

Hvis forhandlingsdirektiverne efter Rådets behandling måtte indeholde elementer, der vedrører kompetenceområder, der er delt mellem medlemsstaterne og EU, kan aftalen indgås som en blandet aftale. Hvis aftalen måtte indeholde elementer, der er ren medlemsstatskompetence, skal aftalen indgås som en blandet aftale.

Eftersom der er tale om en international aftale mellem EU og New Zealand, der skal regulere EU's samlede handelsrelationer med New Zealand, er det regeringens vurdering, at medlemsstaterne ikke alene kan opfylde formålet, og at nærhedsprincippet derfor også i disse tilfælde ville være overholdt.

6. Gældende dansk ret

En færdigforhandlet frihandelsaftale mellem EU og New Zealand forventes ikke at få konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Indgåelse af en frihandelsaftale med New Zealand forventes at få positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af bl.a. øget eksport, øget vækst og et større beskatningsgrundlag.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser, forventes disse hovedsageligt at ske indirekte via EU-budgettet i form af lavere toldindtægter. Dog berøres danske offentlige indtægter også, idet 20 procent af toldprovenuet går til de enkelte medlemslande. Lavere egne indtægter til EU-budgettet vil alt andet lige medføre et højere dansk bidrag. De statsfinansielle virkninger af lavere toldindtægter ventes dog på sigt at blive modvirket af øget vækst og beskatningsgrundlag.

En frihandelsaftale med New Zealand forventes ikke at have negative konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. Aftalens bestemmelser på området for bæredygtig udvikling kan have positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen blev sendt i høring i Handelspolitisk Specialudvalg, inklusive erhvervs- og civilsamfundsorganisationer, den 19. september 2017. Der er indkommet høringssvar fra Danske Rederier, Det Økologiske Råd, LO, Forbrugerrådet Tænk og Dansk Industri.

I høringsvaret fra Dansk Industri udtrykkes ønske om, at der indgås en ambitiøs aftale, hvor ambitionen er at skabe fuld og lige markedsadgang for europæiske virksomheder på det new zealandske marked og omvendt give virksomheder fra New Zealand det samme på det europæiske marked. Man ser gerne, at EU replicerer indholdet i CETA-handelsaftalen med Canada i forbindelse med en kommende aftale. Danske Rederier er generelt positive over for forhandlingsdirektiverne og tilfredse med, at afsnittet vedrørende handel med tjenesteydelser fremhæver vigtigheden af inkludering af forhandlinger om international søtransport.

Forbrugerrådet Tænk noterer sig i deres høringssvar, at et af formålene ved en aftale er at øge fordelene for forbrugerne og påpeger i den forbindelse, at det længe har været et ønske fra forbrugersiden, at der blev fokuseret på, hvilke fordele de konkrete handelsaftaler giver forbrugerne.

I flere høringssvar udtrykkes tilfredshed med, at frihandelsaftalen vil indeholde bestemmelser om arbejds- og miljørelaterede aspekter af handel og bæredygtig udvikling. LO bemærker i den sammenhæng, at det er vigtigt, at man i de indledende faser får fastlagt, hvilke udfordringer der er for arbejdstagerrettighederne, samt at civilsamfundet, herunder arbejdsmarkedets parter i EU og New Zealand, bliver hørt i processen. Det Økologiske Råd påpeger i deres høringssvar, at for at kapitlerne om handel og bæredygtig udvikling skal have en reel værdi, bør de være bindende og have samme status som andre kapitler i aftalen. Det Økologiske Råd fremhæver endvidere for så vidt angår bestemmelser om energi og råmaterialer, at det er bekymrende, at det ønskes at begrænse konkurrenceforvridende adfærd, da dette står i modsætning til samme kapitels intention om at understøtte og fremme handel og investeringer i vedvarende energi. For at undgå tvetydighed bør det derfor gøres mere eksplicit, at konkurrenceforvridning til fordel for klimavenlige teknologier, herunder vedvarende energi, ikke kan undgås.

Europa-Kommissionen har desuden gennemført en offentlig online-høring, som er offentliggjort på webstedet for Generaldirektoratet for Handel (DG Trade).

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forventningen er, at EU's medlemslande generelt vil stille sig positive over for at indlede forhandlinger om en frihandelsaftale mellem EU og New Zealand, idet der dog kan ventes drøftelse af, i hvilken grad investeringsområdet skal medtages i en aftale. Der forventes som udgangspunkt forskellige vægtninger blandt medlemslandene for så vidt angår offensive og defensive handelsinteresser.

Eftersom Europa-Kommissionen har valgt at fremlægge udkast til forhandlingsdirektiver, der alene indeholder områder under EU-enekompetence kan der endvidere opstå drøftelse af konsekvenserne heraf, herunder godkendelsesprocedurer samt sikring af nationale parlamenters involvering.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at EU indleder forhandlinger om en frihandelsaftale med New Zealand med henblik på at styrke rammevilkårene for samhandel og investeringer til gavn for danske virksomheder og dansk vækst.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.